

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 25.7.2012
COM(2012) 420 final

2011/0297 (COD)

Muudetud ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

siseringitehingute ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta

(esitatud ELi toimimise lepingu artikli 293 lõike 2 alusel)

1. ETTEPANEKU TAUST

20. oktoobril 2011 võttis komisjon vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku siseringitehingute ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta. Ettepanek edastati Euroopa Parlamendile ja nõukogule 20. oktoobril 2011. Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse 28. märtsil 2012.

Alates 2011. aasta märtsist on toimunud juurdlus seoses mitme panga suhtes tekkinud kahtlustega pankadevaheliste viiteintressimäärade EURIBOR ja LIBOR võimaliku manipuleerimise kohta. Kahtlustati, et pankade esitatud hinnangulised intressimäärad, millega nad oleksid nõus rahastamispakkumisi vastu võtma, erinesid määradest, millega nad tegelikult oleksid nõustunud. Selle tagajärjel võis muutuda EURIBORi ja LIBORi tase, mida kasutatakse laenuvõtmise võrdlusalusena ning paljude finantsinstrumentide, näiteks intressimäära vahetuslepingute hinnastamisel viiteintressimäärana, ning EURIBORi ja LIBORi usaldusväärsus võis kõikuma lüüa. Lisaks andsid pangad oma hinnangutega turule eksitavat teavet oma tõenäoliste rahastamiskulude kohta.

Komisjon on hinnanud, kas 2011. aasta oktoobris vastu võetud määruse ettepanek siseringitehingute ja turuga manipuleerimise kohta ja sellega seotud ettepanek võtta vastu direktiiv siseringitehingute ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta hõlmavad võimalikku manipuleerimist selliste võrdlusalustega nagu LIBOR ja EURIBOR. Ka Euroopa Parlament on rõhutanud selle küsimuse tähtsust. Kuna võrdlusaluseid ei hõlma praegu kumbki ettepanek, on komisjon jõudnud järeldusele, et otsene manipuleerimine võrdlusalustega ei kuulu ei ühe ega teise ettepaneku reguleerimisalasse.

Ehkki pädeval asutusel võib olla keeruline või võimatu tõestada, et võrdlusalusega manipuleerimine mõjutas sellega seotud finantsinstrumentide hinda, võib mis tahes manipuleerimine oluliste võrdlusalustega või manipuleerimise katse tõsiselt kahjustada turu usaldust, põhjustada investoritele märkimisväärset kahju ning moonutada reaalmajandust, pidades silmas võrdlusaluste laialdast kasutust näiteks intressimäära vahetustehingute ja muutuva intressimääraga hüpoteeklaenude hinna kindlaksmääramisel. Seepärast on väga oluline teha kindlaks, et pädevad asutused saaksid kehtestada halduskaristusi turuga manipuleerimise eest sellistel juhtudel, ilma et neil oleks vaja tõendada manipuleerimisega kaasnevat probleemi, näiteks hinnaefekte. Samuti on väga oluline, et võetaks kõik vajalikud meetmed sellise manipuleerimise takistamiseks ning pädevate asutuste töö lihtsustamiseks sanktsioonide kohaldamisel. Range õigusraamistik toimib sellise käitumise puhul usaldusväärse hoiatusmehhanismina, kaitstes seeläbi investoreid ja taastades turu usaldust. Kõnealused reguleerivad meetmed peaksid hõlmama kriminaalkaristusi.

Seepärast teeb komisjon ettepaneku muuta direktiivi ettepanekut, nii et see hõlmaks ka võrdlusalustega manipuleerimist ning tagaks, et tahtlik manipuleerimine võrdlusalustega on kuritegu.

2. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

2.1. Õiguslik alus

Muudetud ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõikel 2 ning see esitatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõike 2 alusel.

2.2. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele (Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõige 3) tuleb liidu tasandil võtta meetmeid ainult juhul, kui liikmesriigid üksinda ei suuda kavandatud eesmäärke piisavalt saavutada ning seepärast saab kõnealuseid eesmäärke kavandatud meetmete ulatuse või mõju tõttu paremini saavutada ELi tasandil. Kuna paljudel võrdlusalustel ja üksustel, kelle andmete alusel need koostatakse, on piiriülene mõõde ning paljud finantsinstrumendid, mida võrdlusalustega manipuleerimine võib mõjutada, on oma olemuselt rahvusvahelised, esineb reaalne oht, et kui liidu tasandil meetmeid ei võeta, jääb manipuleerimisele reageerimine riikide tasandil nõrgaks või võimaldab meetmetest kõrvalehiilimist. Seega näivad liidu meetmed olevat subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas.

Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peab mis tahes sekkumine olema sihtotstarbeline ega tohi minna nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Sellest põhimõttest on käesoleva ettepaneku koostamisel lähtutud.

2.3. Ettepaneku üksikasjalik selgitus

Direktiivi ettepanekut siseringitehingute ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta on vaja muuta järgmiselt:

- muuta mõistete artiklit (artikkel 2), nii et see hõlmaks ka võrdlusaluste mõistet;
- muuta turuga manipuleerimise kuritegude loendit (artikkel 4), nii et see hõlmaks võrdlusalustega manipuleerimist;
- muuta „süüteole kihutamise, kaasaaitamise ja õhutamise ning süüteokitse” mõistet (artikkel 5), nii et see hõlmaks sellist tegevust seoses võrdlusalustega manipuleerimisega.

3. MÕJU EELARVELE

Muudetud ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

Komisjoni ettepanekut võtta vastu direktiiv siseringitehingute ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (KOM(2011) 654 (lõplik)) muudetakse järgmiselt.

1. Artiklisse 2 lisatakse järgmine punkt 3:

„3. „võrdlusalus” – mis tahes kommertsindeks või avaldatud arv, mis on arvutatud teatava valemi rakendamise teel ühe või mitme alusvara väärtuse või hindade suhtes, sealhulgas hinnanguliste hindade, intressimäärade, muude väärtuste või ülevaadete suhtes, mille järgi määratakse kindlaks finantsinstrumendi alusel väljamaksmisele kuuluv summa.”

2. Artiklile 4 lisatakse punkt e:

„e) väära või eksitava teabe edastamine, valede või eksitavate andmete esitamine või mis tahes muu samaväärne tegevus, millega tahtlikult manipuleeritakse võrdlusaluse arvutamist.”

3. Artikli 5 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et katse panna toime artikli 3 punktis a ning artikli 4 punktides a, b **ja**, c **ja e** osutatud mis tahes rikkumine on kriminaalkorras karistatav.”

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*